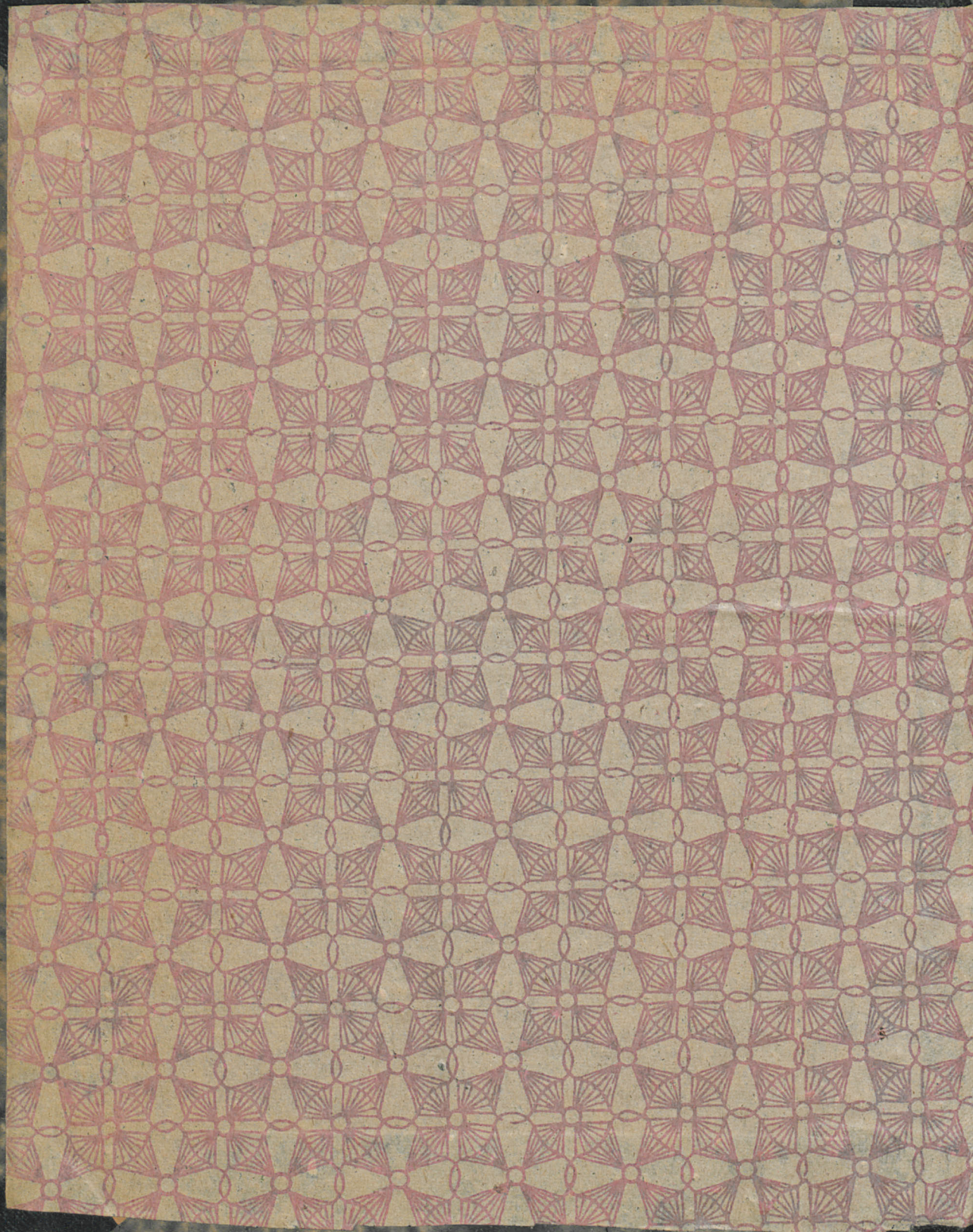

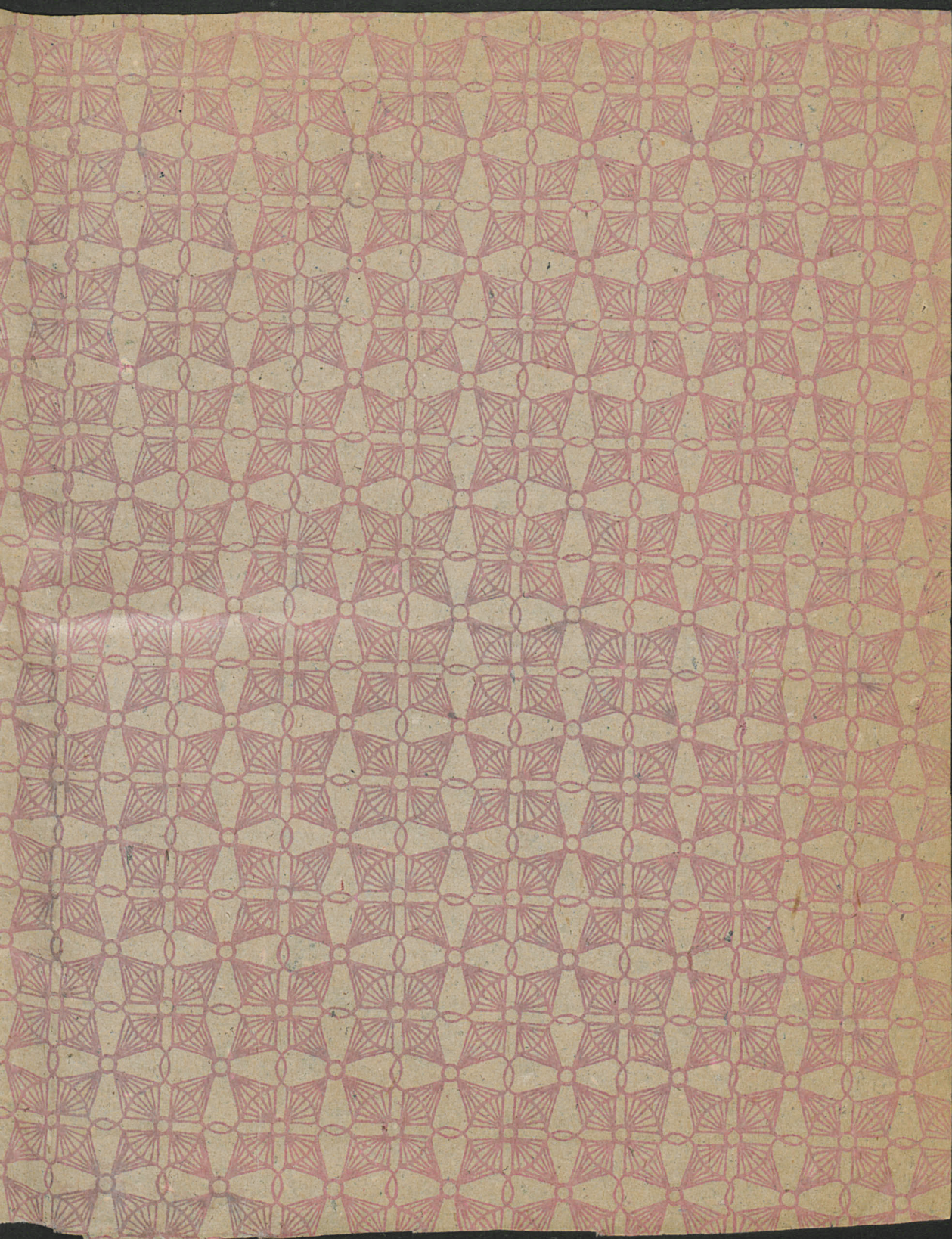
BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

Cz. 463.

1798r.

Nr. 26-51

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 26.

W. NIEDZIELE DNIA 1. KWIETNIA 1798.

Z Bruxelli d. 9. Marca.

Włożone embargo w Ostendzie, Antwerpii, Sas de Gand, Hulst, Axel i wszystkich w powszechności portach naszych na wszystkie bez wyjątku statki kupieckie, świeżo aż do rybackich statków rozciągnięte zostało. Wczoray na statki znajdujące się w kanale naszym za rozkazem ministra marynarki embargo także włożono; będący na nich maytkowie kosztem rzeczy pospolitey żywieni i płaceni będą; rząd obowiązue się wynagrodzić właścicieli tych statków, jeżeliby w wyprawie przeciw Anglii stracone zostały, i podług zrobiniego ocenienia oneż zapłacić. W innych kanałach wewnątrz kraju, na Skaldzie i Dyle podobnie embargo wczoray włożone być miało. Kroki te nadzwyczajne zapowiadają, że sławna wyprawa bez wszelkiej odwołki wykonaną będzie. Od dni kilku wielu generałów dywizyi i brygady idących od armii Reńskiej do armii Angielskiej przez to przejeżdżało miasto. W sztabie tutejszego miejsca za-

stali rozkazy ministra wojny nakazujące im udać się natychmiast na przeznaczone sobie miejsca, a nadewszystko nie brać z sobą żon i dzieci. Wczoray przybyło tu jeszcze trzy bataliony piechoty, które jutro do Dunkierki poydą. Wozy artylleryczne, ammunicye wszelkiego gatunku, mosty miedziane i drewniane do Ostendy i Dunkierki dzień i noc nie przestają przechodzić. Listy z nadbrzegów donoszą, że Anglicy rozciągają łańcuch wszelkiej wielkości wojennych okrętów zaczawszy od Kale aż do kanałów wysp Zeelandyi. Nieprzyaciół wszelkich używa środków dla dowiedzenia się o czasie wyjścia na morze Francuzów, aby mógł na pierwszy znak w miejsce zagrożone ogromną zgromadzić siłę. Dla udzielenia rządowi prędkiej wiadomości o czynnościach morskich ustanowiono w Dunkierce telegraf, który przez Lille z Paryżem korrespondować będzie.

Z Rasztaft d. 13. Marca.

Ułożona nota przez deputacyą Rzeszy

4804

62-463-III/3

na sefsykiey dnia 11 stososownie do kon-
klusum dnia 9 nie została jeszcze oddaną
ministrom Francuzkim. Zdaie się, że hra-
bia Metternich przed nadaniem potwier-
dzenia swego tak ważnemu wyrokowi od
deputacyi wydanemu, chce oczekiwać roz-
kasow Cesarza, i wnoszą, że oczekując
powrotu kurjera od ministra Cesarskiego
do Wiednia wystanego, negocyacye o dni
kilka się spóźnią. Jakikolwiek bądź rzeczy
obrot wezmą, o to jest nota, która na sefsyi
dnia 11 ułożoną została. " Widzieliśmy
przez ostatnią notę legacyi Francuzkiej
pod dniem 4 marca (14 pluvios) że rząd
Francuzki nie odmiennie przy żądaniu swo-
im obstaie, aby bieg Renu był granicą mię-
dzy dwiema mocarstwami. Deputacya u-
znała już przez uczynione offiary znaczne
w notach poprzedzających potrzebę po-
święcenia części Rzeszy dla spokojności
powszechney. Ale gdy offiary te za do-
stateczne uznane nie były, i gdy przeciw-
nie w zwyż rzeczoney nocy d. 4 marca,
powtornie oświadczono, że bez zgody
się na proponowaną zasadę, pokoy zawar-
ty bydy nie może, deputacya Rzeszy
chcąc użyć ostatniego śródka dla otrzy-
mania tak pożądanego pokoiu, mnie-
ma, iż nic iey więcej nie pozostae, iak
przychylić się do chęci rządu Francuzkie-
go; stosownie zatym do tego, zezwala na
przyjęcie proponowanej zasady pokoiu,
pod następującemi iednak warunkami. (wa-
runki te już donieśliśmy w gazecie naszej).
Jednakowoż gdy rząd Francuzki ma iedy-
nie w zamiarze ustanowienie dobrych na-
turalnych granic, a nie powiększenie się;
gdy Francya chce utrzymać konstytucyą
Niemiecką i pomyślność Niemieckiego kra-
iu; a że iakakolwiek cząstka kraiu, któ-

raży zatrzymała Rzesza na lewym brzegu
Renu, byłaby dla niey arcy ważną; spo-
dziewamy się z ufaością, że rząd Francu-
zki ostatnią przynajmniej część kraiu Rze-
szy nad niższym Renem wyłączy, to jest:
zaczawszy od źródła rzeki Roer, aż do
mieysca iey uścia do Mozy, i daley od
źródła Nathy aż do iey uścia do Renu,
i że się skłoni do zostawienia Rzeszy iey
kraiu części. „ Dzisiaj przybył kurjer z
Wiednia, ale nie jeszcze nie wiemy co ie-
go depesze zawierają.

Od granic Rosyjskich d. 1. Marca.

Podług ostatnich wiadomości z Peters-
burga (z gazety Hamburgskiej) czyniono
tam przygotowania do wspaiatego obcho-
du pogrzebowego za króla Stanisława Au-
gusta tak iak za monarchow Rosyjskich.
Dnia 22 p. m. Imperator z całym dworem
oglądał zwłoki króla na paradnym katafal-
ku złożone, i sam mu włożył koronę na
głowę. Zwłoki złożone potym będą w
przepysznie oświeconey sali marmurowego
pałacu, a później przez 3 dni na katafalku
w kościele katolickim, dopiero potym po-
chowane zostaną. Imperator pałac mar-
murowy wspaniale umeblować kazał,
gdyż jest przeznaczony na mieszkanie dla
wdowy po Xciu Wirtembergskim. Xżna ta
przyjęła propozycyą naszego monarchy
przepędzenia reszty dni swoich w Peters-
burgu. Jest ona iak wiadomo matką Im-
peratorowey. Drugi syn Imperatora Xżę
Konstanty mianowany jest szefem korpu-
su kadetow.

Z Bruxelli d. 11. Marca.

Kontra admirał Crofs obieżdza teraz
z wielu marynarki officyerami cały brzeg
od uścia Skaldy. Mówią, że on uzbraia-
niem w Dunkierce będzie kommanderował.

Prawe skrzydło przeznaczoney przeciw Anglii armii, ma być do 35,000 ludzi doprowadzone.

Z Raształ d. 15. Marca.

Miasta Anzeatyckie Lubeck, Bremen i Hambourg podały iak mówią, memoriał deputacyi Rzeszy, w którym żądają zachowania ich existencyi polityczney i zupełney dla handlu ich neutralności w czasie wyniknąć potym mogących wojen.

Podług listow z Szwajcaryi, jenerał Schauenbourg przeniosłszy główną swoją kwaterę do Soloturn, udał się z wojskiem swoim ku kantonowi Zurich, gdy tym czasem jenerał Brune zmierza do Lucerne i ku jeziorowi Thun gdzie się, iak mówią, wojska Berneńskie cofnęły.

Z Liworna d. 26. Lutego.

Wielki Xzē Toskański wysłał spieszno kurjerow do Wiednia, Paryża &c. z za pytaniem, iako sobie ma względem przybyłego d. 23 do Florencyi Oycy S. postąpić.

Z Paryża d. 13. Marca.

Dnia 25 lutego podniesiono w Rzymie przeciw Francuzkim wojskom rokosz, pod czas którego wiele z nich utraciło życie, o czym następująca odezwa i inne w tulejszych dziennikach ogłoszone piśma przekonywają.

Odezwa Jenerała Berthier do ludu Rzymskiego dnia 8 Ventos (26 lutego.)

„Nieprzyjaciele waszego szczęścia i wolności usiłowali was obłąkać, wczoray pokazały się skupienia w części miasta Transtevere, które bronią rozpędzono. Wielu Francuzow w naypodlejszy sposób zamordowano; lecz iuż kilku winnych jest aresztowanych, którzy odbierają przyzwoitą karę. Rozumiano, że Francuzka armia porożniła się z sobą; lecz omylono się. Bądźcie pewni, że gdyby się to na-

wet kiedy stało, że od momentu, iak tylko nieprzyjaciele wolności, którzy razem i Francuzow są, ośmielą się pokazać, armia się poiedna, i z ową wielkością charakteru działać będzie, który ią nie raz do zwycięztwa prowadził i nieprzyjaciół iey bojaźnią napełnił. Ludzie Rzymski! nie daj się wiarołomnym radom uwodzić, szanujcie konstytucyjne władze, które się ustawicznie twoją szczęśliwością zatrudniać będą. Wzywam z resztą każdego Rzymskiego obywatela, aby mi prosto uzalenia swoje tak względem osoby swej, iak względem uciemnienia podawał.

Przy odeysciu kurjera z temi depeszami z Rzymu d. 28 lutego, była iuż tam spokojność przywrocona. Insurgenci z bronią w ręku złapani zaraz byli exekwowani.

Jenerał Malsena nie będzie miał więcej kommandy nad naszymi wojskami w Rzymie, i iuż jest nazad odwołany. Mówią, że tam na miejscu jenerała Berthier, który do Angielskiej armii odchodzi, jenerał Brune kommandę mieć będzie.

Jenerał Malsena jedzie z Rzymu do Genui, a Berthier jest w Paryżu oczekiwany. Jak tylko Malsena do Rzymu przyjechał obywatel Haller złożył swoy urząd, iako podskarbi armii, który teraz znowu obiał.

Wczoray przybyły tu przez Raształ kurjer z Sztokolmu przywiozł baronowi Stael de Holstein nowe zaufalne listy, iako pełnomocnemu Króla Szwedzkiego kommissarzowi przy rzeczypospolitej Francuzkiej.

W Bordeaux aresztowano d. 1 marca osiadłych tam Angielskich i Irlandzkich kupcow, a konsulowi Amerykańskiemu

papiery zapieczętowano. Dwóch Amerykańskich faktorów okrętowych i Duńskiego kupca, obywatela Bonfils, także aresztowano. W Bordeaux i w okolicach do 3000 maytków wybrano.

Przez kuryera odebraliśmy tu wiadomość, że nasze woyska do Berna weszły. Gdy woyska te obięły wzgórek, który nad miastem panuje, zbrojażni żeby miasta szturmem nie wzięto, nie zrabowano, lub nie spalono, pokazały się zaraz białe w oknach chustki. Sławna kościelnica w Murten, gdzie Szwajcarowie w roku 1476 wielkie nad Xciem Karolem Burgundyi odnieśli zwycięstwo, jest zburzona, kości spalone i na ich popiołach postawiono drzewo wolności. Wnieście nasze do Berna było wspaniałością zwycięzcy oznaczone; jednak Oligarchowie Berneńscy podobno za swoją winę odpowiedzą. Cały kontyniens Schaffhausen zabrany w niewolę, jest z millicją gorną wspaniale na wolność wypuszczony.

Jenerał Brun rozpoczynając z Bernem nieprzyjacielskie kroki, wylicza w odezwie do woyska przewinienia tego kantonu. Oto jest ta odezwa:

"Oczywista podać wam Kolledzy, porę do zbierania nowych laurów; sprawa ta jest waszego męstwa godną. Walczni bracia broni! Wy, co Adyga i Ren o licznych wodach waszej waleczności świadczą, ludzie ci, których ukarać macie, nie są straszniejszymi nad tych, z któremiście walczyli, ale są więcej winni i wiarołomniejsi. Tu w Bernie układali emigranci swe mordercze projekta, tu prowadził Angielski agent wsparty od Carnota, owe wielkie zdrady, które dzień 18 fructidora zniszczył. W Bernie mieli zawsze buntowni-

cy swoy arsenał, swe magazyny i swych radców. W magistracie tego miasta znajduje Anglia zawsze czynnego agenta swych intryg i wiarołomstwa. Otwarty atak przepełnił procz tego miarkę wiarołomstwa oligarchii Berneńskiej. My walczemy za wolność i sprawiedliwość. Berneńscy patrycyusze odpowiedzą za przelaną krew. Republikanie! Wy jesteście przednią strażą Angielskiej armii: zwalwszy oligarchią Berneńską zadacie śmiertelny cios nieprzyjacielowi ludzkości, rządowi Angielskiemu, a cios ten musi zgubić jego przyspieszyć. Będąc straszni dla ucierpięcieli, bróńcie i ciescie dobrych mieszkańców Szwajcaryi, którzy ięczą pod uciskiem i będą wam winni oswobodzenie. Obeyrzycie się na wolność, która zwierchołka Szwajcarskich gór, waszym szlachetnym usiłowaniom przyklaskuje i do chwalebnego tryumfu was wzywa!"

Dzisiaj będzie w Vienne doświadczenie nowego w artylleryi wynalasku, które taki sam ma skutek sprawiać, jak tak nazwany Grecki ogień. Jenerał Buonaparte będzie się przytym doświadczeniu znajdował.

Osiedli w Dunkierce Anglicy dostali domowe warty i papiery ich zapieczętowano. — Tutejsze nasze dzienniki mówią, że kilka naszych wojennych okrętów przybyło do Malty i zamknęły port tej wyspy dla Anglików.

Dyrektoryat Cysalpinski donosił w odezwie swojej obywatelom, że zokazy zaszłego rozruchu w garnizonie Mantuańskim, arystokracja usiłowała nowe wznieść rozruchy, ale już przeciw burzycielom, naydogodniejsze są przedsięwzięte

środku, i rzeczpospolita Cysalpińska nie ma się przyczyny czego obawiać.

Gdy przytomność wypuszczonych na słowo honoru Anglików w naszych portach nad kanałem, przyczyną była, że Anglicy kilku naszych korsarzy zabrali, będąc od nich o wyświeceniu jako też o działaniach naszego rządu uwiadomieni, nakazał dyrektoryat, żeby Anglicy iency przynajmniej o 10 godzin od brzegów naszych oddaleni byli.

Dyrektoryat włożył także embargo na wszystkie w portach rzeczypospolitey na korsarzy uzbrojone prywatne okręty. Francuzcy maytkowie natych okrętach będą w służbę rzeczypospolitey wzięci, a właściciele tych okrętów mają wolność szukania sobie maytków z obcych narodów, lub nie będących na liście wojskowej Francuzów.

Z Brest donoszą, że 70 kupieckich okrętów z Nant ładowanych mąką i leguminą i inny z północy transport zbożem szczególnie tam zawinęły.

W. St. Malo gdzie na wszystkie transportowe okręty włożono embargo, miał minister marynarki Pleville z kontra admirałem Cornis najstarszym marynarzem, który Angielskie brzegi zupełnie zna, długą konferencyą, i jego rady względem mającej się przedsięwziąć wyprawy nawięcej się wzywać.

Obywatel Gallois, który wymianę niewolników w Londynie miał skuteczną, powrócił tu niespodziewanie.

Dwie fregaty stoją w Rochefort pod żagle gotowe, które 400 osób mają na wprowadzenie skazanych do Caienne powieść.

Bywszy konwencyi członek Bafsal,

dawniey pleban w Wersallu, jest jenerałnym sekretarzem nowego w Rzymie konsulatu.

W Bruxelli zamknięto także klub, który się więcej, iak z 200 osob składał, i 20 z nich aresztowano. " Klub ten mówi policyyny minister w swoim raporcie, chciał szeregulej na mające odbywać się elekcyje wpływ swoy rozciągnąć. Między członkami znajdował się na miejscu bywszego Van der Noot Książę Ursel, a na miejscu bywszych kanoników, niektórzy hrabiowie, &c. „

Nowy minister policyi, obywatel Dondeau, przy wstępie na swoy urząd wydał do administracyi okólnik, w którym gorliwość swoią służenia oyczyźnie wyraża. " Dosyć długo, mowi, był okręt stanu od burzy kołyszany, teraz musi w porcie spokojnie stanąć i szkody swoje nadgrodzić. „

Z Brest piszą pod dniem 5 t. m.: Wczoray przybył tu marynarki minister Pleville Lepelley, i cały port na łodzi obiechał, w którym 12 liniowych okrętów gotowych i sławny okręt Vengeur na warsztacie zastał. Wspomnionemu ministrow złamał się w drodze powoz, boby tu był wcześniej stanął. Na przestrzeni naszego portu przybył z Liwerpool Angielski okręt z banderą pokoju, przywożąc około 70 Francuzkich ieńców. Domyślają się, że w odsyłaniu tych ieńców mieli Anglicy zamiar zobaczenia tutejszego portu i naszych uzbrajań; ale omylili się: maytkom tego okrętu nie pozwolono żadney z ładem komunikacyi.

Gdy w Lyonie tyle fakcyonistow się znajduje, że miasto musiano w stanie obłężenia ogłosić, podobno elekcyje depar-

tamentu Bouhes du Rhone nie będą się tego roku w tym mieście odbywać, tylko w Condrieux.

Wszyscy oficyerowie znajdujący się w Paryżu muszą na dzień 1 germinat kaźdy przy swoim korpusie stanąć.

W tych dniach będą tu paradny pałac i o grody skazaney na wygnanie z kraju hrabiny Bourbon przedane, które dawniey do Pani Pompadour należały.

Minister policyi wydał surowe rozkazy przeciw włóczgom, których się tu dosyć uwiła i naywiększe niegodziwości wyrabiają.

Nowa tu moda nastała: chłopcy strzygą włosy nisko przy samey głowie na wzor Tytusa, potym ich muskają, żeby w górę stały. Nie używają pudru, ani żadney ozdoby, oprócz kulczykow u uszow. Kobiety noszą wielkiejszuby z kaźmierku, na wzor konsulow.

Z Kopenhagi d. 13. Marca.

Z Rotterdamu donoszą, że tam d. 5 t. m. 50 okrętow wrekwizycją wzięto, między którymi znajdowały się jeden Duński i kilka Pruskich. Duński tam konsul domagał się, żeby na wszystkich Duńskich okrętach w tym porcie Duńska bandera powiewała, i wzięty wrekwizycją okręt był natychmiast uwolniony.

Jenerał major Xz Emil Augustenburg, który się nieiaki czas zagranicą bawił, powrócił tu nazad z Niemiec.

Z Zemlina d. 24. Lutego.

Pasman Oglu co dzień znajduje się w smutniejszym położeniu; dywizya woysk jego świeżo w dwóch utarczkach nie daleko rzeki Morawy zaszyłych, pobita została. Jednakowoż kommandanttey dywizyi miał pisać do baszy Belgradu że nieodwłocznie

zemścić się zechce, i dowiadujemy wrzeczy samey że znacznego posilku z Widdy nu oczekuje. Basza Belgradzki niczego nie zaniedbuje, co służyć może do zniszczenia zamiarow tego buntownika; rekrutuje korpus woluntaryuszow w Serwii, który z 6000 ludzi składać się będzie. Chociaż mieszkańcy Bosnii różnią się w zdaniu, przygotowania iednak przeciw Pasman Oglu nie zmniejszą czynią się tam usilnością. Baszowie Trawnicki, Banialucki i Nowyjski znaczne zgromadzają korpus woyska, które uda się pod Belgrad dla działania według okoliczności, gdy tym czasem buntownicy atakowani będą z przodu od armii Adryanopolskiej.

Z Rzymu d. 4. Marca.

Teraz panuje tu naywiksza spokojność. Onegday ogłoszono list jenerała d'Allemagne do Rzymskich konsulow, w którym stoi:

" Dyrektoryat wykonawczy rzezypospolitey Francuzkiej, oświadcza, że wolny teraz lud Rzymski, staie się odtąd przyacielem ludu Francuzkiego. " Przytym oznaymił drugi wyrok dyrektoryatu Francuzkiego d. 19 lutego w tych wyrazach.

Jenerał kommanderujący Francuzki użyje nayspieszniczych i nayskutecznieyszych środków, żeby armia Francuzka dobrą zachowała karność, i lud Rzymski, żeby potrzebną odbierał żywność. Dyrektoryat zakazuje wywiezienia jakiego kolwiek bądź publicznego pamiętnika z Rzymu. "

Oświadczenia te okazują iak tu daleko rozziatrzenie zaszło.

Jenerał d'Allemagne nakazał także, aby w kaźdey ziemi Rzymskiej narodowe gwardye uformowane były. Kaźdy oby-

watel od 16 do 50 lat będzie w reiestrgwar-
dyi zapisany i potym te na kompanie będą
podzielene. Każda kompania rachując wyz-
szych i niższych officyerow z ludzi 100
składać się będzie; z kompanii będą po-
tym bataliony formowane, z których każ-
dy będzie miał swego kommendaanta. U-
rządzenie to ma iak tylko można nayprę-
dziej nastąpić, i każda kompania przy-
szle deputowanego do Rzymu na uroczy-
stość związku, która d. 18 marca obcho-
dzona będzie. Jenerał kommienderuiący
Francuzki sam będzie wyższy sztab gwar-
dyi narodowej Rzymu mianował.

Wikaryusz jeneralny Rzymu wydał
do duchowieństwa i do ludu Rzymskiego
pasterski list, w którym wzywa pier-
wszych, żeby słowami i przykładami lud
Rzymski nauczali, a ten żeby słuchał, był
powołnym, spokojnie się trzymał i wzglę-
dem wszystkich prawnych władz i posta-
nowionych urzędow przyzwoite zachował
postuszeństwo. Wszystkim osobom du-
chownym świeckiego i zakonnego stanu,
którzy w Rzymskim nie rodzili się kraju,
nakazano, żeby kommissyi każdej swej
części miasta podali miejsce swego uro-
dzenia, wiek, klasztor lub fary przy któ-
rej mieszkaia.

Minister wojenny wzywa obywateli,
żeby się do korpusu jazdy, które spiesz-
no wystawione bydź ma, wpisywali.

Konsulowie oświadczyli, że officya-
liści w aktualney służbie zostaiący, będą
iak dawniey swoje odbierać pensye, a
ci którzy są oddaleni odbierają dostateczne
nadgrody.

Z Londynu d. 13. Marca.

Depesze z Lizbony i rapport lorda St.
Vincent wyjaśniaia wiadomości o wyysciu

i powrocie Hiszpańskiej flotty do portu
Kadyx. Rozsiano wieść, że maytkowie
na Angielskiej flocie przed Kadyx i Lizbo-
ną zbuntowali się; Hiszpańska flotta wy-
szła w celu opanowania oney; ale gdy się
lord St. Vincent z admirałem Parker połą-
czyli, powrocila tam d. 11 lutego nazad.

Więźnie stanu Arthur Oconnor, Binns,
Quekley, znany pod imieniem Favry,
jest xiądz z północney Irlandyi, wszyscy są
w Tower osadzeni, a służący Leary w in-
nym więzieniu. W mahoniowych szkatuł-
kach znaleziono przy nich oprócz wiele
workow złota, podeprzane papiery, które
otajemnym spisku wiele światła rzucaia, i
w krotce ozdradę przeciw kraiovi sądze-
ni będą. Wiele znanych osób, uwikłanych
w tym spisku, jest aresztowanych, i ku-
ryer stanu Basilico pobiegł z depeszami do
wice króla do Irlandyi uwiadomiając go
o przedsięwziętych od rządu W. Brytanii
środkach. Pewny Evans, sekretarz kor-
responduiącego Londyńskiego towarzy-
stwa, w którego domu to towarzystwo
miewało swoje schadzki, Bourgham i in-
ni byli w tayney radzie słuchani.

Z Dublina piszą, że tamteyszy lord
maior, iak się tylko o aresztowaniu w
Margate Arthur Oconnor dowiedział, ka-
zał wszystkie materyaty i pisma iego dru-
karni, gdzie pismo *Prassa* wychodziło za-
pieczętować. Znaleziono tam także wiele
ładunkow, które kobieta iedna chciała u-
przątnąć. W domu podeyrzanego lorda
Fitzgerald mieszkaiący uczony prawa Sam-
son i Swift są z kilku zycerami arestowani.
Tu w Londynie arestowano wiele procz
tego osób, które do tego spisku należą.

Pułkownik Despard, bywszy rządca
wyspy Bahama, jest z rozkazu Xcia Port-

land aresztowany, ponieważ do spisku Oconnor należy.

We śródę, iako w dzień pokuty wo-fenney, nie było sesyi parlamentu; król i obydwie izby udali się w uroczystey processyi do kościoła.

Irlandzki bank mimo przeciwienia się niektórych członków, postanowił uczynić 20,000 f. szt. offiary na potrzeby kraju. Składki w Irlandyi wynoszą teraz 30,000 f. szt. a dobrowolne co rok offiary w czasie tej wojny 30,000 f. szt.

Pożyczone od d. 31 grudnia 1797 aż do tego czasu od banku Londyńskiego rządowi pieniądze wynoszą 5 mill. 214,739 f. szt. Wybita w ostatnim roku w mennicy królewskiej złota moneta wynosiła 42,810 funtów w wadze, czyli 2 mill. 297 f. szt. Summa kończących się w roku 1798 d. 5 stycznia tax, wynosiła 17 mill. 960,240 f. szt. na rok.

Ostatnie Amerykańskie gazety dochodzą d. 30 stycznia i pełne są sporów dotyczących się interesów zjednoczonych stanów. Względem teraźniejszego położenia z Francją, bardzo się obawiają, żeby się na koniec na wojnie nie skończyło, i czynią wielkie przygotowania.

P. Pitt zniósł taxę na zegarki, przeciw której się tyle żalono, a na to miejsce podwyższył taxę na domy.

Do wyprawy pod rozkazami admirała Nelson przydano jeszcze 4 liniowe okręty. Inną eskadrą do tajemney wyprawy będzie admirał Colpoys kommanderował.

Wszyscy nieprzytomni oficyerowie w Irlandyi odebrali rozkaz znajdowania się na dniu 25 t. m. przy swoich regimentach.

P. Freytag, tutejszy Pruski konsul, wygrał wielki los w tego roczney lotteryi na 20,000 f. szt.

Pułkownik Craufurd jest jenerałem kwatremistrzem przy armii w Irlandyi mianowany.

Wydano rozkaz, żeby nad kompletowa millicya 30,000 ludzi wynosząca, nieodwłocznie w pole ruszyła.

W Dublinie rewidują teraz wszystkie na poczcie listy, jeżeli podeyrzaney korespondcyi nie ma. — Gdy woyska w Irlandyi największych się gwałtów dopuszczają, nakazał jenerał Abercromby zaprowadzenie iak najsurowszey karności.

Dzisiaj w prowadzono nowe billety skarbowe w cyrkulacyą, od których 3½ procentów skarb płaci, i w nowey teraz pożyczce będą zamiast gotowych pieniędzy przyjmowane.

Król mianował bywszego rządcę Martyniki, P. Milnes porucznikiem rządzą Kanady, gdzie za powrotem swego poprzednika puści się w podróż. — Między innemi okrętami przyprowadziły nasze wojenne okręty, Hiszpański z Buenos Ayres okręt, na którym się gotowe pieniądze znajdowały.

Przeznaczona do zachodnich Indyy nasza kupiecka flotta, więcej iak z 200 okrętów złożona, wysła przy konwoiu za pomyslnym wiatrem pod żagle, i wiele Amerykańskich okrętów pod nią się podszło.

Clery, bywszy kamerdynier Ludwika XVI, przybył do Londynu. — Dwa nasze wojenne okręty atakowały osadę Francuzką w Gorea na Afrykańskich brzegach, ale do wylądowania nie przystąpiły. — Cherburg będzie także od nas blokowany. — Francuzi wiele żywności w Kadyx za kontraktowali.

GAZETY KRAKOWSKIE

W NIEDZIELĘ DNIA 1. KWIETNIA 1798.

Od granic Szwajcaryi d. 11. Marca.

Woyska jeneratów Brune i Schauenbourg złączywszy się, poszły ku Lucern i Zurich, gdzie woyska Berneńskie i kontyniensy, które się z niemi złączyły, cofnęły się były. Gdy w kantonach Lucern i Zurich zrobiono w małym powstanie, zdać się iż Francuzi przed opanowaniem ich, nową bitwę stoczyć będą musieli. Wreszcie nie masz wątpliwości, żeby dyrektoryat wykonawczy nie miał użyć wszelkich w mocy swojej mających sposobów, dla zaprowadzenia istotnej demokracji w Szwajcaryi, a zatem spodziewać się potrzeba że woyska Francuzkie opanują następnie wszystkie kraje Helweckie. W liście świątecznym od obywatela Mengaud do zgromadzenia narodowego kraju Wodów pisanym, znajdując się wyrazy następujące: "Przyjaciele wolności chwalebnie bez wątpienia reformy rozpoczęte w wielu kantonach; ale reformy te powiększają części są tylko ugodą wolności z niewolą. Po tych odrodzeniach się błędnych, nastąpić powinien koniecznie porządek ogólny, ugruntowany na za-

świadcach wolności i równości, i mający skład reprezentujący istotnie demokratyczny i jednorodny i nierozdzielny. Dawniejsze pomiędzy kantonami demarkacje i granice z dzisiejszymi okolicznościami zgodzić się więcej nie mogą; potrzeba połączyć wszystkie te oddzielne rządy, wszystkie te rozpruszone wielkiego ciała członki, pod zarządzenie jednej środkowej siły któraby istotnie demokratyczną była." Do Bazylei przybył minister rzeczypospolitej Lemanski. — Dobrze porozumienie się, które zdawało się zachodzić między kantonem Bazylei i Francją, nie długo trwało. Żądanie uczynione o przejęcie 6 tysięcy woyska Francuzkiego, w kroczenie do sąsiedzkich kantonów, równie jak i inne okoliczności wielkie na umysłach Bazyleczyków uczyniły wrażenie; skuteczną odmianę w ich systemacie politycznym, najszczególniej P. Ochs przypisując, i w czasie rozruchu w dniach pierwszych t. m. zaszłego, lud posunął swoją śmiałość, aż do żądania głowy jego, oskarżając go o zdradę i największy okazując

wstręt do planu konstytucyi, której on jest autorem. Dziennik Szwajcarski, który te okoliczności donosi, upewnia, że P. Ochs w ścisłej jest przyjaźni z Barrasem, Rewbellem, i Buonaparte, i że jest przeznaczony do grania wielkiej roli, czyli to w Bazylei iako ieden dyrektoryatu członek, jeżeli Bazylea będzie częścią rzeczypospolitej Helweckiej, czyli też w Paryżu, jeżeli Bazylea do rzeczypospolitej Francuzkiej przyłączona zostanie... Tenże sam dziennik mówi: " Że Francuzi w Soloturn i Bernie znaleźli listy od znaczniejszych osób z Bazylei pisane, które wyrażają, że na kontra rewolucyi w mieście tym polegać można, i że z drugiej strony wojna ościenna w krótko się rozpocznie, co Szwajcaryi poda sposobność złączenia się przeciw Francyi. „

Tym sposobem dziennikarz tłumaczy odmianę, która się okazała w postępowaniu obywatela Mengaud względem rządu Bazylejskiego. Donieśliśmy już o liście, w którym obywatel Mengaud żądał na nowo rozpoczęcia procesu przeciw obywatelom Merian, Kolb, oycu i synowi i Bourckard. " Potrzeba „, mówi w tym liście, aby miecz sprawiedliwości dosięgnął, nie tylko winnych, których tu wymieniłem, ale też i ich współników. Mają oni ich wielu, i nie taie wam, że uważać będą iako współników Meriana, Kolb i Bourckard wszystkie te osoby, któreby się za nimi głos podnosić ośmieliły. „

Z gromadzenie narodowe przez swoją pod tymże samym dniem odpowiedź donosi, że wydało natychmiast wyrok arestowania oskarżonych, i dodaie: " Znajdujemy w twoim Obywatelu doniesieniu, „ że uważać będziesz iako współników

Meriana, Bourckard i Kolb osoby, któreby się głos za nimi podnieść ośmieliły. „ Przekonani iesteśmy żeś przez to nie rozumiał sędziów, świadków i patronów od strony oskarżoney. „ W odpowiedzi swojej pod dniem 8 obywatel Mengaud mówi: " Co do uwagi kończącej Wasz list, przestaję dzisiaj na oświadczeniu, że w danym moiego zdania względem całej tej okoliczności, oczekiwać będę sądu, który ma nastąpić. „ Wydział wojskowy Bazylejski przez list swój pod dniem 6tym żądał powrocenia 6163½ funtów metalu należącego do Bazylei, a znajduącego się w ludwisarni Berneńskiej. Odpowiedź obywatela Mengaud pod tymże samym dniem jest następująca:

" Obywatele! Odpowiadając na list wasz pod dniem dzisiejszym, w którym żądacie powrocenia pewney ilości metalu przestanego iak mowicie, do Berna dla ulania armat dla waszego kantonu, uczynię wam nayprzod moje oświadczenie za skwapliwą pamięć o wszystkim, co się dotyczy interesów kantonu waszego, a moze i kantonu Berneńskiego, nie wchodząc bynajmniey w to, co rzeczpospolitą Francuzką interesuje. Potym proszę was będę abyście mi powiedzieli, czyli upor z iakim tu odrzucano wszystkie moje żądania, nie dla ułatwienia zwycięstw naszemu wojsku, ale oszczędzenia rozlewu krwi, jest dostatecznym powodem abym zwrocił jenerałów naszych od usilności przecięcia wątku oligarchii, dla zatrudnienia się tak nagle iak wy tego żądacie przedmiotem, którego wojska Francuzkie procz tego, dla zdobycia i utrzymania wolności Helweckiej bardziey, niż wy potrzebować będą.

Dnia 8 maja 1798 roku o 9 godzinie z rana w kancelaryi Promnika białego następujące realności przez publiczną licytacją w arędę puszczone będą:

- 1) Promnicka murowana wiezdną karczma, wraz zwyszynkiem wina, miodu, piwa i gorzałki, który jednak przez chrześciańskiego karczmarza szynkowany być powinien, a żydzi od tegoż wytłaczają się, od dnia 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia roku 1799 na jeden rok. Cena fiskalna czyli pierwsze wywołanie jest terażniejsze arendowne quantum . 200 Zł. Ryń.
2. Gorzelnia w Zielonkach wraz zwolnym miodu, piwa, wina, i gorzałki paleniem i wystynkiem w Zielonkach i Trojanowicach, które trunki tylko przez chrześcianów szynkowane być powinny od którego żydzi wytłaczają się, od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 1799 roku.

Cena fiskalna tej propinacyi, do której także i cło z mostu tamtejszego należy jest . 800 Zł. Ryń.

- 3) Młyn tak zwany Promicki o trzech kołach i jednej stępie na trzy po sobie następujące lata to jest: od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 801 roku, Pretium fisci jest: . 375 Zł. Ryń.

- 4) Młyn tak zwany wielki w Zielonkach o trzech kołach, do którego pod 15 korey i 20 garcy gruntu ornego należy od 1. lipca roku 1798 aż do ostatniego czerwca roku 1801 na trzy lata.

Terażniejsze arendowne quantum pozostaie w summie . 440 Zł. Ryń.
które pro pretio fisci wzięte będą.

Życzacy sobie takowey arendy zechcą się na dniu 8 maja 1798 roku, do której licytacji tenże dzień naznaczony jest w Promnickiej kancelaryi z wadium, czyli zaręcznym, które czwartą część każdej ceny fiskalney importuie o godzinie 9 z rana znajdować.

Co się zażyczy kontraktowych obrębów o takowych każdemu wolno się będzie w tutejszym Promnickim urzędzie dowiedzieć.

Żydzi od arendy młynow całkiem się wytłaczają. W Promniku dnia 16 Marca 1798 roku.

Od Prefektury J. C. K. M. dobr kameralnych Złoty czyni się każdemu wiadomo, iż na dniu 1 miesiąca czerwca roku ter. o godzinie otey przed południem będzie licytacja dziesięciny wytyczney do tychże dobr należący, która więcey dajacemu na rok terażniejszy przedana będzie.

Na pretium fisci wyznacza się.

W'si Krobielec	.	.	.	56 zł. ryń. 30 kr.
Bukowy	.	.	.	150 .
Radoszki	.	.	.	277 . 45
Wyszadłow	.	.	.	180 . 45
Oczinek	.	.	.	241 . 30
Kłyczanow	.	.	.	155 .
Małyc	.	.	.	187 . 30
Skrzyn	.	.	.	397 . 30
Dobroczye	.	.	.	130 . 30
Gótembiow	.	.	.	126

Koby sobie życzył wyż wyrażoną dziesięczynę kupić, powinien będzie totą część wyrażony summy przed licytacją złożyć; bez złożenia zaś tej kwoty nikt do licytowania przypuszczony nie będzie.

O innych kondycjach można każdego czasu w kancelaryi Złockiej powziąć wiadomość.

W Złocie dnia 11 Marca 1798.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniej Galicyi oznawmiał niniejszym Edyktem PP. Xaweremu i Janowi Bratkowskiemu braciom: że JP. Magdalena z Bratkowskich Paprocka (przez męża swego) iako i Panny dorosłe Anna i Helena Bratkowskie usądow tutejszych o spisanie iawentarza i oszacowanie oycowskich dobr Rakoszyn (a to z przyczyny wyznaczenia im powodom należącego się posagu i wypłacenia tegoż z prowizyami) notę przeciw nim podaty, i o pomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszały się.

Gdy zaś sądy te, niemając wiadomości gdzie oni zostaną, lub czy wcale w C. K. Państwach znajdują się onym braciom Bratkowskiemu patrona tutejszego Pana Wolickiego z ich szkoda i kosztem kuratorem wyznaczyły, z którym ten Proceśs podług przepisu ordynacyi sądowej przedsięwzięty i ukończony będzie; przeto oni edyktem niniejszym tym końcem upominają się, ażeby dnia 14 maja 1798 sami się stawili, albo jeżeli iakie mają prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tutejszym wymienili, i podług przepisu tych środków prawa używali, które do poparcia swej sprawy najsukieczniejszymi byćż sądzą gdyż w przeciwnym przypadku, wszelką niepomyślność z zwłoki i zaniedbania wyniknąć mogącą, sami sobie przypisać winni będą. Tak stanowią C. K. Prawa.

Auersperg.

Piekarski.

de Kronenfels.

Z rady C. K. sądów szlacheckich Krakowskich zachodniej Galicyi.

Elsner.

Podaje się publiczności do wiadomości, iż z mocy rezolucyi sądu woytownstwaawniczego miasta J. C. K. A. Mci Kazimierza na dniu 13 miesiąca marca roku 1798 zaszłej, będzie się odprawiała licytacya kamienicy Strauzowskiej w mieście tymże Kazimierzu stojącej Nrem 122 oznaczoney której pretium czyli wartość przez taxatorow mieyskich łożona wynosi sumę zł Pol. 49276 gro. 20 a to w Ratuszu miasta rzeczonego Kazimierza zrana o godzinie dziewiętej przed południem na dniu 18 miesiąca blisko przyszłego kwietnia roku 1798. Życzący sobie takowej nabycia mają się znajdować w mieyscu i czasie iako wyżej wyznaczonym.

Zmocy rezolucyi Magistratu miasta J. C. K. A. Mci Lublina, w dniu 24 lutego, r. b. zapadłej, Gdy opuszczone sprzęty, meble, i papiery, przez JW. Raczyńskiego, bywszego Trybunału Lubelskiego Mecenasa w kamienicy w Lublinie, a iego w ow czas rezydencyi pozostałe, i dojad zamknięte, dla uniknienia zepsucia ichże na sprzedaż są deklarowane. Przeto czyni się wiadomo komu o tym wie dzieć należy, iż też rzeczy w czasie dni dziewięćdziesiąt, od dnia wypadłej rezolucyi, przez publiczną aukcyą sprzedane, a pieniądze zebrane w kasie mieyskiej dla właściciela łożone zostaną. Papiery zaś do Archiwum miasta złożone i od wszelkiego zepsucia ochronione byćż muszą.

Ignacy Skwarczyński magistratu miasta C. Krol: Lublina regent.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie, niniejszym wiadomo czynią, że po ś. p. X. Walentym Pruskim kanoniku katedralnym Krakowskim pozostałe różne sprzęty domowe to jest suknie, bielizna drzewo, konie, powozy, wino, srebro, złoto, na ulicy kanowney w kamienicy pod Nrem 126 dnia 11, 12, 13 kwietnia r. b. przez licytacyą za gotowe pieniądze sprzedawane będą. Dan w Krakowie dnia 28 Marca 1798 roku.

Podaje się do wiadomości, iż dobra malsy Piotra Ozarowskiego Jurkow z attynencyami Strzałkow z attynencyami i Brzoza z attynencyami będą przez publiczną licytacyą puszczone w arendę rocznim kontraktem na dniu 20 czerwca roku terażniejszego w kancelaryi fori nobilium w Krakowie.